

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om el- och naturgasnätsavgifter ändras. El- och naturgasnätsavgifterna behöver höjas så att de motsvarar Energimyndighetens ökande arbetsinsats i övervakningen av el- och naturgasmarknaden samt myndighetens betalningsandel av kostnaderna för en central informationspunkt. Samtidigt ses lagens definitioner över så att de motsvarar den gällande elmarknadslagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Energimyndighetens verksamhet finansieras huvudsakligen genom tillståndsavgifter som tas ut från dem som omfattas av övervakningen samt genom el- och naturgasnätsavgifter som tas ut enligt lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Elnätsavgiften för en innehavare av eldistributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro. Elnätsavgiften för en stamnätsinnehavare med systemansvar är 500 000 euro. Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro. Naturgasnätsavgiften för en överföringsnätsinnehavare med systemansvar är 125 000 euro. År 2013 tog Energimyndigheten ut el- och naturgasnätsavgifter till ett belopp av 2,84 miljoner euro, år 2014 till ett belopp av 2,86 miljoner euro och år 2015 till ett belopp 2,89 miljoner euro.

Avsikten är att en regeringsproposition om en totalrevidering av naturgasmarknadslagen lämnas till riksdagen i december 2016. Den pågående revideringen av naturgasmarknadslagen ökar Energimyndighetens tillsynsuppgifter som riktar sig till överföringsnätsinnehavare med systemansvar (Gasum Oy).

I nuläget engagerar uppgifter med anknytning till övervakning och främjande av naturgasmarknaden resurser upp till i genomsnitt tre årsverken hos Energimyndigheten. Uppgiften som reglerande myndighet medför för Energimyndigheten kostnader på cirka 300 000 euro per år.

Energimyndigheten kommer att anvisas tilläggsresurser, men även den nuvarande personalens uppgifter ökar och i förberedelserna för ändringarna anlitas även utomstående experttjänster enligt behov. Naturgasledningen Balticconnector mellan Finland och Estland, som blir färdig i framtiden, påverkar Energimyndighetens verksamhet redan år 2017, eftersom myndigheten måste göra förberedelser för avreglering både i det internationella arbetet och nationellt. År

2016 öppnas också Finlands första LNG-terminal och Energimyndigheten måste börja övervaka LNG-terminalerna, vilket kräver resurser och utredningar.

Avsikten är att i samband med totalrevideringen av naturgasmarknadslagen även föreskriva att förhöjningen av avgifterna för överföring och distribution av el och naturgas begränsas till högst 15 procent av det totala priset på överföringen och distributionen inklusive skatt under en 12 månaders granskningsperiod. Begränsningen av förhöjningen av överförings- och distributionsavgifterna för el och naturgas medför för Energimyndigheten permanenta extra kostnader på 100 000 euro från och med år 2017. När det gäller överföringsnätsinnehavaren med systemansvar, Fingrid Oyj, beror den största kostnadsökningen på det nationella stärkandet av nätreglerna samt det ökade europeiska och nordiska samarbetet i fråga om beredningen.

El- och naturgasnätsavgifterna måste höjas på motsvarande sätt som de extra utgifterna, så att avgifterna fortfarande täcker kostnaderna för nätövervakningen.

Lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016) trädde i kraft den 1 juli 2016. Genom lagen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. I 5 § i lagen föreskrivs om en central informationspunkt. Kommunikationsverket ska se till att det finns en lättanvänd och informationssäker central informationspunkt, genom vilken det utan obefogat dröjsmål och i digital form lämnas information om nätens fysiska infrastruktur, planerade byggarbeten, tillståndsförfaranden som gäller byggande, och positionen för kablarna, rören och liknande aktiva delar av nätet.

Upphandlingen och underhållet av de informationssystem och tjänster som hänför sig till den centrala informationspunktens verksamhet medför årligen för Kommunikationsverket kostnader på uppskattningsvis högst 500 000 euro. Avsikten är att kostnaderna täcks genom jämnt fördelade andelar av informationssamhällsavgifter som tas ut av teleföretag, el- och naturgasnätsavgifter som tas ut av energibolag och en andel som betalas av Trafikverkets anslag. År 2016 är kostnaderna hälften av det ovan nämnda beloppet och Kommunikationsverket svarar också för den andel som hör till Energimyndigheten. Från och med 2017 iakttas den jämna fördelningen av kostnaderna mellan Kommunikationsverket, Energimyndigheten och Trafikverket. El- och naturgasnätsavgifterna behöver höjas så att de motsvarar Energimyndighetens betalningsandel. Då uppstår ett motsvarande behov att höja Energimyndighetens omkostnadsanslag som betalas genom budgeten.

Samtidigt ses lagens definitioner över så att de motsvarar den gällande elmarknadslagen.

2 Propositionens konsekvenser

Genomförandet av förslaget höjer i viss grad utgifterna för innehavare av distributionsnät för el och naturgas och för den stamnätsinnehavare för el och den naturgasnätsinnehavare som förordnats till systemansvariga. Förhöjningarna av distributionsnätsverksamheten för el och naturgas kan höja distributionspriserna med några promille. Förhöjningen uppskattas inte påverka de stamnätsavgifter som Fingrid Oyj tar ut eller de överföringsavgifter som Gasum Oy tar ut.

Genomförandet av lagförslaget skulle öka skatteintäkten med 365 000 euro.

3 Beredningen av propositionen

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av finansministeriet, Energimyndigheten, Finsk Energiindustri rf, Suomen Kaasuyhdistys ry och Fingrid Oyj.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den. I budgetpropositionen beräknas att det inflyter 3 595 000 euro under moment 11.19.10 *El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottnaviken*, varav nätavgifternas andel är 3 265 000 euro. De utgifter som finansieras med nätavgifter har beaktats under moment 32.60.01 *Energimyndighetens omkostnader*.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012) 2, 5 och 6 § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *distributionsnät* ett elnät som har en nominell spänning som understiger 110 kilovolt,
- 2) *högspänningsdistributionsnät* ett lokalt eller regionalt elnät eller en lokal eller regional elledning för nominell spänning om 110 kilovolt som inte är en anslutningsledning och som inte överskrider riksgåränsen,

4) *stamnätsinnehavare med systemansvar* en stamnätsinnehavare som förordnats till systemansvarig enligt elmarknadslagen (588/2013),

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät är 1,3 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Elnätsavgiften för en stamnätsinnehavare med systemansvar är 600 000 euro. Någon elnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en stamnätsinnehavare med systemansvar.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,3 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Naturgasnätsavgiften för en överföringsnätsinnehavare med systemansvar är 170 000 euro. Någon naturgasnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en överföringsnätsinnehavare med systemansvar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Helsingfors den 15 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Näringsminister *Olli Rehn*

Lag

om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012) 2, 5 och 6 § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *eldistributionsnät* ett elnät som har en nominell spänning som understiger 110 kilovolt,

2) *regionnät* ett lokalt eller regionalt elnät eller en lokal eller regional elledning för nominell spänning om minst 110 kilovolt som inte är en anslutningsledning och som inte överskrider riksgränsen,

4) *stamnätsinnehavare med systemansvar* en stamnätsinnehavare som ålagts systemansvar enligt elmarknadslagen (386/1995),

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för distributionsnätsinnehavare och regionnätsinnehavare är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Elnätsavgiften för en stamnätsinnehavare med systemansvar är 500 000 euro. Någon elnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en stamnätsinnehavare med systemansvar.

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) ***distributionsnät*** ett elnät som har en nominell spänning som understiger 110 kilovolt,

2) ***högspänningsdistributionsnät*** ett lokalt eller regionalt elnät eller en lokal eller regional elledning för nominell spänning om 110 kilovolt som inte är en anslutningsledning och som inte överskrider riksgränsen,

4) *stamnätsinnehavare med systemansvar* en stamnätsinnehavare som *förordnats till* systemansvarig enligt elmarknadslagen (588/2013),

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för *en innehavare av distributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät* är 1,3 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Elnätsavgiften för en stamnätsinnehavare med systemansvar är 600 000 euro. Någon elnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en stamnätsinnehavare med systemansvar.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Naturgasnätsavgiften för en överföringsnätsinnehavare med systemansvar är 125 000 euro. Någon naturgasnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en överföringsnätsinnehavare med systemansvar.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,3 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Naturgasnätsavgiften för en överföringsnätsinnehavare med systemansvar är 170 000 euro. Någon naturgasnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en överföringsnätsinnehavare med systemansvar.